



Vårgårda kommun

Strategi	Policy
Program	Riktlinjer
Plan	Regler

Riktlinjer för färdtjänst

Beslutat av: Kommunstyrelsen

Datum för beslut: 2021-03-31

För revidering ansvarar: Samhällsbyggnadschef

Ansvarig verksamhet: Samhällsbyggnad

Ansvarig tjänsteman: Samhällsbyggnadschef

Dokumentet gäller för: Medborgare

Dokumentet gäller till och med: Revidering vid behov

1 Inledning

Färdtjänst är en särskild form av kollektivtrafik inom ramen för den kollektiva persontrafiken.

Den allmänna kollektivtrafiken i Vårgårda kommun utgörs av bussar, tåg och Närtrafik. Närtrafik är kollektivtrafik för alla som vill åka från landsbygd till tätortens Närtrafikhållplatser eller tvärtom. Den regionala trafiken ombesörjs av bussar och tåg.

2 Tillstånd till färdtjänst

2.1 Allmänt om färdtjänst

Färdtjänsten regleras i *Lag om färdtjänst (1997:736)*. Färdtjänsten jämförs med den allmänna kollektivtrafiken och man försöker i så stor utsträckning som möjligt ha liknande förutsättningar. Detta innebär också att man försöker anpassa de allmänna kommunikationerna så att fler personer med funktionsnedsättning kan använda sig av dessa.

2.2 Förutsättningar för färdtjänstillstånd

7 § Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

Enligt domstolspraxis ska funktionsnedsättningen ha en beräknad varaktighet av minst 3 månader. Bedömningen görs efter individuell prövning. Detta innebär att funktionsnedsättningar som varar under kortare tid och som för den enskilde kan ge stora svårigheter i upprättande av sociala kontakter eller för att genomföra inköp inte faller inom lag om färdtjänst.

Vad lagen avser med väsentliga svårigheter är inte definierat. Domstolspraxis är en vägledning i bedömningen. I den kan uttydas att det är förflyttningar på egen hand eller resandet som är grund för färdtjänst och inte svårigheter vid resans mål.

Bristfälliga allmänna kommunikationer berättigar inte till färdtjänst, ej heller bristande förmåga att framföra eget fordon.

För beviljande av färdtjänst gäller följande i Vårgårda kommun:

- Den sökande är folkbokförd i kommunen
- Funktionsnedsättning bedöms bestå i minst tre månader
- Den beräknade tiden för funktionsnedsättningen varaktighet utgår från ansökningsdagen eller den dag varaktighetens längd bekräftas via utredning.
- Funktionsnedsättningen ska ge väsentliga svårigheter vid förflyttning eller vid resa med allmänna kommunikationsmedel
- Det ska finnas ett tydligt samband mellan funktionsnedsättningen och svårigheterna att förflytta sig själv eller att genomföra själva resan.
- Tillstånd till färdtjänst är personligt.

2.3 Barns rätt till färdtjänst

7 § Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

Utgångspunkten vid bedömning av barns behov av färdtjänst, är vad som kan anses gälla för andra barn utan funktionsnedsättningen i motsvarande ålder.

Mindre barn reser normalt inte ensamma med allmänna kommunikationer. När det gäller större barn bör utredningen klargöra om barnet på grund av funktionsnedsättningen klarar att göra resor som jämnåriga normalt kan göra på egen hand.

2.4 Olika typer av resor

Färdtjänstillstånd kan förutom för fritidsresor, beviljas för verksamhetsresor i Vårgårda kommun eller till angränsande kommuner.

Med verksamhetsresa avses resa till och från daglig verksamhet, daglig sysselsättning eller dagverksamhet enligt LSS eller Sol.

2.5 Begränsningar

7 § Tillståndet omfattar inte transporter som av någon annan anledning bekostas av det allmänna.

Följande begränsningar gäller i Vårgårda kommun:

- Färdtjänstillstånd får inte användas för resor som görs i tjänsten, då dessa resor är ett ansvar för arbetsgivaren.
- Färdtjänst får inte användas för resor som samhället, det vill säga staten, kommunen eller landstinget, enligt lag eller förordning har skyldighet att tillhandahålla eller bekosta, helt

- eller delvis. Sjukresor, skolskjutsar och resor i samband med arbetslivsriktad rehabilitering är exempel på sådana resor.
- Sökande som inte är folkbokförda i riket, t.ex. asylsökande flykting kan inte beviljas färdtjänst. Den sökande ska istället hänvisas till Migrationsverket.

3 Prövning av rätt till färdtjänst

3.1 Ansökan och prövning av rätt till färdtjänstillstånd

Rätten till färdtjänst prövas i Vårgårda kommun av Myndighetsnämnden lärande och omsorg efter ansökan från den enskilde. Ansökan om färdtjänstillstånd kan göras skriftligen på blanketter som tillhandahålls av kommunen eller muntligen. Läkarintyg ska lämnas i samband med ansökan. Intyget kan vara utfärdat av läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. I ansökan kan samtycke ges till att handläggaren kan ta del av uppgifter hos andra.

3.2 Beslut om färdtjänstillstånd

Beslut om färdtjänst fattas av den som enligt gällande delegationsförteckning är behörig.

Beslut skall meddelas skriftligt. Avslagsbeslut eller beslut som innebär inskränkningar måste motiveras och information om hur beslutet kan överklagas måste bifogas.

Ett ärende får inte avgöras utan att den sökande har underrättats om en uppgift som tillförts ärendet genom någon annan än sökande själv. Vid eventuellt avslag ska underrättelse av material som är av betydelse inför beslut kommuniceras med den enskilde. Den enskilde ska ges möjlighet att yttra sig över eller komplettera materialet.

4 Färdtjänstillståndets omfattning

9 § Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare. Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om vilket färd sätt som får användas, inom vilket område resor får göras, och hur många resor tillståndet omfattar. Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl. Om det finns särskilda skäl, får tillståndet även i övrigt förenas med villkor.

4.1 Giltighetstid

Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid beroende på funktionsnedsättningens varaktighet. Personer med en varaktig funktionsnedsättning kan meddelas tillstånd för färdtjänst tillsvidare.

Om behovet av färdtjänst förändras under tiden är det resenärens skyldighet att meddela detta till kommunen.

Tillstånd kan meddelas att gälla endast under en viss period av året.

4.2 Resor

Det är kommunen som bedömer vad som är skälig omfattning och särskilda skäl när det gäller begränsningar av antal resor. Enligt lagens förarbeten ska begränsningar av antal resor inte ske då det gäller resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren.

För Vårgårda kommun gäller följande:

- Den som beviljats färdtjänst får normalt företa obegränsat antal resor
- Färdtjänst får företas under hela dygnet och alla veckodagar i enlighet med Västtrafiks regler

4.3 Övriga föreskrifter och individuella villkor

Efter individuell prövning kan färdtjänstillståndet innehålla rätt till:

- Undantag från samåkning
- Undantag från baksätessplacering

Liggande transport samt bärhjälp tillhandahålls inte. Scooter får inte medföras vid färdtjänstresa

Behovet ska normalt styrkas genom ett medicinskt utlåtande.

4.4 Ledsagare

8 § Om den som söker tillstånd till färdtjänst behöver ledsagare under resorna, skall tillståndet gälla även ledsagaren

Ledsagare beviljas för behov som finns under själva resan. Ledsagare är en person som är med för att stödja tillståndshavaren för att denne ska kunna genomföra resan om stödet ej kan erhållas via transportören. Ledsagare beviljas inte för stöd efter själva resan.

För beviljad ledsagning i Vårgårda kommun gäller:

- Tillståndshavaren har behov av stöd under själva resan
- Ledsagaren ska stiga på och av vid samma plats som tillståndshavaren
- Ledsagare reser utan kostnad
- Ledsagaren ska kunna tillgodose tillståndshavarens hjälpbehov
- Kommunen har inte skyldighet att tillhandahålla ledsagare

5 Färdtjänstens utförande

5.1 Allmänt

Färdtjänst är en särskild form av kollektivtrafik och utgör ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken. Det innebär att resorna sker tillsammans med andra resenärer och att fordonet inte alltid åker den närmaste vägen, vilket gör att restiden kan påverkas. Färdtjänstillståndet innebär alltid att resenären får följande service vid färdtjänstresa:

- Hjälptill och från ytterdörr i markplan
- Hjälptill in i och ut ur fordon
- Hjälptill med hjälpmedel och bagage in i och ut ur fordonet
- Hjälptill med säkerhetsbälte

5.2 Beställning av resa

Den som beviljats tillstånd till färdtjänst ska själv eller med hjälp av annan beställa sin resa genom av kommunen anvisad beställningscentral.

Resan ska beställas i så god tid som möjligt, helst redan när man vet att man kommer att genomföra den aktuella resan, men minst 2 timmar före man vill resa.

Beställning av återresa kan göras vid beställning av framresan. Man kan beställa flera resor samtidigt.

Avbeställning och ändring av beställd resa kan göras dygnet runt och senast 60 minuter innan överenskommen tid för hämtning.

Färdtjänstresa ska bokas från en adress till en annan. Via-adress och uppehåll får inte göras under resa.

Tillståndshavare ska vid färdtjänstresa kunna uppvisa giltig legitimation.

5.3 Fordon

Färdtjänst utförs normalt i personbil eller specialfordon. Om den allmänna kollektivtrafiken kan användas på hela eller delar av sträckan kan en färdtjänstberättigad hänvisas till att använda denna.

5.4 Medföljande resenär

Tillståndshavare får i mån av plats ta med medresenär och egna barn. Detta får inte generera att större fordon måste användas. Medresenären ska vara med från resans start till dess mål.

5.5 Husdjur

Husdjur får ej medtagas på resa. Undantag är certifierad ledarhund eller servicehund. Resenären måste meddela detta i samband med beställning av resan och behovet måste styrkas med intyg.

5.6 Bagage och bilbarnstol

Tillståndshavare har, utöver de eller det handikapphjälpmedel som behövs under resan, rätt att ta med två kassar alternativt en resväska eller motsvarande som kan bäras av resenär på en kollektivtrafikresa.

Vid behov av bilbarnstol skall denna tillhandahållas av tillståndshavaren.

6 Område för färdtjänstresor

3 § Varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan kommun. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner.

6.1 Vårgårda kommuns färdtjänstområde

Resor får göras inom Vårgårda kommun samt till och i närliggande kommuner, vilka är Alingsås, Borås, Bollebygd, Essunga, Herrljunga och Vara.

6.2 Resor i annan kommun

Om färdtjänstberättigad tillfälligt kommer att vistas i annan kommun kan man få tillstånd till att företa resor med färdtjänst i denna kommun. Egenavgiften för resenären

fastställs till 50% av taxameterbeloppet med vanligt fordon och 30% av beloppet med specialfordon.

6.3 Flytt till annan kommun

Om tillståndshavare folkbokfört sig i annan kommun upphör färdtjänsttillståndet i Vårgårda kommun att gälla.

7 Avgifter

10–11 §§ För resor med färdtjänst får tillståndsgivaren ta ut en avgift enligt grunder som bestäms enligt 11 §. Avgifterna ska vara skäliga och får inte överstiga tillståndsgivarens självkostnader.

7.1 Avgifter för resor

Egenavgiften för resa baseras på avstånd för resan. Varje resa har en startavgift på 50 kronor och en avgift på 3 kronor per kilometer. Färdtjänstberättigade barn och ungdomar åker till reducerad avståndsavgift, 1,50 per kilometer, till och med den dagen de fyller 20 år. Färdtjänstberättigade barn under 7 år åker gratis.

Medresenären betalar egenavgift enligt samma regler som den färdtjänstberättigade.

Ledsagaren betalar ingen avgift.

7.2 Verksamhetsresor till daglig verksamhet och dagverksamhet

Gällande avgift för färdtjänstresa gäller för både tur och retur.

7.3 Avgift vid utebliven färdtjänstresa

I de fall när färdtjänstberättigade inte finns på plats då fordonet kommer, debiteras kommunen kostnaden för bilen (bomresor).

Vid upprepade ”bomresor” hos färdtjänstberättigad har kommunen rätt att debitera denne för kostnaden.

8 Synpunkter

Om det finns synpunkter på färdtjänsten och hur den utförs kontaktas Västtrafiks beställningscentral på telefonnummer 020-919090.

